Felelősségteljesen az MI-vel: megalakult a Mesterséges Intelligencia Etikai Fórum

Hónapok óta tevékenykednek szakértők különböző területekről a Mesterséges Intelligencia Etikai Fórumnál (MIEF), s már az egyesület alapítólevelét is aláírták. A független szakmai közösség a mesterséges intelligencia (MI) társadalmi, jogi, etikai és biztonsági következményeit vizsgálja. Az egyesület elnökének Dr. Markovics Milán Mórt, AI-etika kutatót és egyetemi oktatót választották, a fórum kezdeményezőjét.

A MIEF olyan független szakmai közösség és műhely, amely a mesterséges intelligencia társadalmi, jogi, etikai és biztonsági következményeit vizsgálja. A közösségben különböző területek szakemberei dolgoznak együtt: jogászok, informatikusok, pedagógusok, filozófusok, kutatók, üzleti szereplők, valamint katonai és biztonságpolitikai szakértők.

„Hiszünk abban, hogy a mesterséges intelligencia nem pusztán mérnöki vagy üzleti kérdés. Az MI-rendszerek döntéseket, intézményeket, oktatást, munkát, biztonságot és társadalmi bizalmat alakítanak. Ezért olyan térre van szükség, ahol a technológiai innováció mellett az emberi méltóság, a felelősség, az átláthatóság és a közjó szempontjai is megjelennek“ – vallják a közösség tagjai.

A MIEF célja, hogy szakmai párbeszédből alkalmazható tudás szülessen: ajánlások, háttéranyagok, képzések, műhelymunkák és közérthető szakmai tartalmak formájában. A szakmai határterületeket nem külön kezelik, hanem egy közös értelmezési térben kapcsoljuk össze. A közösség működését a szakmai minőség és a közérdek tartja össze. Mindemellett Munkánk célja, hogy a gondolatokból használható anyagok és eszközök szülessenek.

A MIEF foglalkozik a felelős MI-vel, az MI-szabályozással és a governancel, az oktatással és a jövővel, kiberbiztonsággal és rezilenciával, közszolgálattal és irányítással, médiával és dezinformációval, védelemmel és kiberbiztonsággal. Az első szakmai beszélgetés 2026 március 15-én tartották, mostanra 9 előadáson vannak túl.

Markovics Milán Mór, az egyesület elnöke a következőképp beszélt arról, hogy miért érezte szükségességét az egyesület megalapításának: „Az a kérdés, hogy az AI használ-e minket, vagy mi használjuk az AI-t? Ez a jövőnk, sőt már a jelenünk nagy kérdése is. Kicsit szakmaibban megfogalmazva az a visszatérő tapasztalatom volt, hogy az AI-ról sokan beszéltek technológiai vagy üzleti szempontból, de sokkal kevesebben foglalkoztak a felelősségi, etikai és társadalmi kérdésekkel. Az oktatásban, a közszférában, a vállalati döntéshozatalban és a biztonságpolitikában is azt látjuk, hogy az AI-eszközök gyorsabban terjednek, mint ahogyan a használatukhoz szükséges erkölcsi, jogi és intézményi gondolkodás kialakulna. Eredetileg filozófiai etika és informatikai szempontból szerettem volna párbeszédet indítani, de amikor az első online beszélgetésre 15-en jelentkeztek különböző szakmai területekről, akkor döbbentem rá, hogy mennyi szakterület érzi magáénak az etikai kérdéseket – vagy azt a problémát, amit etikailag kellene kezelni. A Mesterséges Intelligencia Etikai Fórum erre a hiányosságra kíván válaszolni: nem technológiaellenes módon, hanem azzal a meggyőződéssel, hogy az emberi méltóság, a felelősség és a közjó kérdéseinek

visszahozása az AI-ról szóló beszélgetés középpontjába üzleti, technológiai és hatékonysági szempontból is a megfelelő út.“

Hozzátette, hogy Magyarországon hiányzik egy független, inter- és multidiszciplináris szakmai fórum, amely az AI-t nem pusztán informatikai, üzleti vagy szabályozási kérdésként kezeli, hanem összekapcsolja a jogi, technológiai, oktatási, filozófiai, biztonságpolitikai és társadalmi nézőpontokat. „A MIEF azt szeretné elérni, hogy az AI-etika ne elvont akadémiai téma legyen, hanem gyakorlati döntéstámogató szemlélet vállalatok, iskolák, egyetemek, közintézmények és szakmai közösségek számára. Nemzetközi szinten pedig azt a hiányt látjuk, hogy a közép-európai, különösen a magyar szakmai hang alig jelenik meg az AI-etikai diskurzusban, ha mégis, csak töredékesen. Pedig a régió saját történelmi, társadalmi, oktatási és biztonságpolitikai tapasztalatai értékes nézőpontot adhatnak az ember és technológia viszonyának újragondolásához“ – mondta.

Úgy véli, hogy az első év legfontosabb sikere az lenne, ha a MIEF látható és hiteles szakmai szereplővé válna: olyan fórummá, amelyre hivatkoznak, amelyet megkeresnek, és amely képes közérthető, de szakmailag megalapozott álláspontokat megfogalmazni az AI társadalmi és etikai kérdéseiről. Kiemelte, ez már most is részben megvalósult: „tagjaink a MIEF nevében hazai és nemzetközi konferenciákon, IT- és üzleti kiállításokon, valamint szakmai fesztiválokon is megjelentek, és érkeztek megkeresések a versenyszférából is. Rövid távú céljaink tehát már részben nemcsak tervek, ilyenek egy erős szakértői közösség felépítése, az első szakmai ajánlások és állásfoglalások elkészítése, valamint képzések, beszélgetések és nyilvános események indítása. A hosszú távú vízió: a MIEF olyan etikai és döntéstámogató iránytűvé szeretne válni, amely segíti az intézményeket, vállalatokat, oktatási szereplőket és döntéshozókat abban, hogy az AI alkalmazása ne csupán hatékonyabb, hanem felelősebb és emberközpontúbb is legyen.“